

Layihənin istiqaməti: Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği

№ 23 (1631) 3 fevral 2018-ci il

Adətən, yer adları hansısa bir tarixin, hadisənin şərinə qoyulur, yaşadılır. Bəzən də hadisələri xatırlayan insanlar həyatdan köçdükdən sonra o adın mənşəyi, adlandırılma səbəbi unudulur və çox zaman növbəti nəsələ təhrif olunmuş şəkildə ötürülür. Elə götürək mənim kəndimin adını - kəndin ilk oxumuşu, ziyalı Mirzə Nağının adıyla bağlıdır, amma Mirzənağlı adlanır. Belə kifayət qədər misal göstərmək olar.

zündə böyük dağdı, o qız böyüdükcə gözündə kiçilərkə təpəyə çevrildi. İllər sonra isə yenidən hər kəsin, hətta onu görməyənlərin, adını belə eşitməyənlərin sevimlisi - hörmətlə, sayğıyla andığı, şəhidlərin səsini son eşidən, qəhrəmanlıqlarına şahid olan, qürurla, inamla, təəssübkeşliklə paralel səslənən adıyla gözümüzə ən uca dağa döndü Lələ Təpə.

Məktəbə yolum üzü Lələ təpəyə olduğundan hər gün səhərlər onunla "salamlaşardım". Lələ təpə adını yalnız

yib, evdən çıxır. Zaman yetişir, ərinin geri dönməsi xəbərini eşidən qadın qorxudan, Allaha pənah apararaq, bir daşı bələyib beşiyə qoyur və yırğalamağa başlayır. Kişi uzaqdan xanımının beşik yırğaladığını görüb sevincindən qaça-qaça beşiyə yaxınlaşır, onu qucağına alır və uşaq ağlamağa başlayır... Həqiqəti öyrənəndə isə el-obasını tərk edir, yurd-yurd, diyar-diyar gəzir.

Uşaq düşüncəmlə Lələnin halına acımışdım o vaxtlar. Və illər keçsə də, Allaha inan-

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
KÜTLƏVİ İNFORMASIYA VASİTƏLƏRİNİN
İNKİŞAFINA DÖVLƏT DƏSTƏYİ FONDUNUN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

Aprəl zəfərinin ünvanı

cım möhkəm olsa da, insanın daşdan yaranmasına şübhəm qalsa da, yenə Lələnin taleyi ağırdırdı məni. Son mənzili isə o təpə oldu.

**Lələyəm başdan mən
Yemərəm hər aşdan mən.
Nə atam var, nə anam,
Yaranmışam daşdan mən.**

Daşdan yaranan Lələnin ipəkdən yumşaq üreyinə, qəlbini nisgilindən süzülüb gələn bayatlarına, həyat hekayəsinə təkrar dönürdüm hər səhər üzü o təpəyə məktəbə gedərkən.

El arasında Sarı Aşıq adı ilə də məşhur olmuş Lələnin dərdi təkəcə bu deyildi, həm də onun tənhalığı, incikliyi idi - milyonların içindəki tənhalığı.

**Lələyəm, həyanım yox,
Al-yaşıl geyənim yox,
Yüz il də görünməsəm,
Gəlmədi! - deyənəm yox...**

Xalq sevrəmiş bu küskün, adamayovuşmaz, erköyün, tənhlığı sevən Haqq Aşığını. Əsl tənhalığı isə yurd-yuvalarımız qarşı düşmən tərəfindən yağmalananda oldu Lələnin. O təpədən boylana-boylana qaldı uzun illər. Gəlmədilər... deyən o özü oldu bu illər ərzində. Hər kəsdən qaçdığı elatının hər bir fərdi üçün darıxdı. Sazının tellərini dilləndirə bilsəydi, sözləri üreyinin qanı ilə axardı dilinə, ordan da uyuduğu təpəyə.

Düşmənin azgınlığına elat igidləri çox səbr etdilər, çox

dözdülər. Amma səbrin də bir həddi olurmuş. Böyüklərin - səbr et! - deməsinə dözməyən Mübarizlər də oldu, amma tək əldən səs çıxmaz deyib babalarımız. El birliyi gərəkdirdi. Aprəl ayının 2-dən düşmənin daha da həyasızlaşdığını gören igidlərimiz dözmədi artıq, layiqli cavabını aldı düşmən, bir heç olduğunu, özgə kölgəsində hürdüyünü anladı və damına çəkildi.

Lələ də təpəsində şad-xürəm idi - elatı geri dönürdü. Uzun illərin həsrəti sona yetirdi. O təpədəki məzarlıqda Lələnin qəbrinin üstü gül-çiçəklərə qərq olmuşdu... həm sevincindən, həm də şəhid qanından...

"Yüz illərlə bu gözəl vətənimizi ələ keçirmək üçün cəhd göstərənlerin tapdığı altında əldən-ələ keçdi bu diyar. Bəlkə də heç bir xalqı məhv etmək üçün üzərində bu qədər eksperiment aparılmayıb". Amma yenə bu xalqın əzmini qırmaq, inamını məhv etmək nəsib olmayıb heç kimə. Dözüb, səbr edib millət, amma sonunda səbr kasası dolanda başını bir qaldırıb, bir nəre çəkib ki, düşmən qorxusundan pərən-pərən düşüb.

Lələtəpə neçə şux qamətli, elmlə, təhsillə, vətənpərvər igidimizin qanı hesabına alındı. Olsun! "Torpaq, uğrunda ölən varsa, Vətəndir!" deyib Cavid babamız. Beş igidimiz bu yolda şəhid olacaqsın, əvəzində bir millət azadlığa çıxacaq, gələcək nəsillər qarşısında üzüqara qalmayacağıq, utanc duymayacağıq. Bu diğaların bitib-tükənməz - qonşulardan

əlinə keçəni oğurlamaq şəkərinin gələcək nəsillərə keçməsinin qarşısı alınacaq. Düşmən qane olmadığı "az"ı da itirmək təhlükəsində qalacaq.

İllərlə dünya birliyinin göz yumduğu - yağı tapdağında qalan torpaqları, dağıdılmış evlərin xarabalıqlarını, ağacları kəsilmiş meşələrimizin yerindən məyus-məyus boylan qurumuş kötökləri, yolçığını tikan, qanqal basmış bulaqları, çayları Lələ təpə ucalığından nəhayət ki, görə bildilər.

Bir xalqı məhv etmək üçün onun düşünən beynini, təhsilini, mədəniyyətini, tarixini, qədim dövlətçilik ənənələrini və müstəqillik şüurunu məhv etmək, parçalamaq, adət və ənənəsini dəyişmək, dilini əlindən almaq kifayətdir. Bir millətin gələcəyini məhv etmək üçün öncə keçmişini məhv etmək yetər, bunun üçün atom bombasına gərək yoxdur.

Amma bu millətin qədim keçmişini var, tarixi, adət-ənənəsi, mədəniyyəti, dili, cana can verən təbiəti, sərvəti, havası, suyu var və düşmən qarşısına istənilən qaydada çıxmağa gücü də var. Qan-qada, müharibə istəmir bu millət, amma buna məcbur edilərsə, layiqli cavab verməyə qadir-dir.

Düşmənsə daim pusqudadı, başı əzilməyincə öz istəyiylə rədd olub gedən deyil.

Bir kiçik təpəsi üçün şəhidliyə yüksələn belə igidlərlə torpaq düşmən tapdağında qalmayacaq, inşaallah!

Fəridə RƏHİMLİ

ƏDALƏT •

3 fevral 2018-ci il